

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ З ПРАВА
для вступників на навчання для здобуття другого (магістерського) рівня освіти
за спеціальністю 081Право
освітньо-професійна програма «Інформаційне право»

1. Загальні положення

Фаховий іспит з права проводиться у формі індивідуальної усної співбесіди та є умовою прийому на навчання для здобуття другого освітнього рівня вищої освіти (магістр) за спеціальністю 081 Право в 2023 році.

Умови для конкурсного відбору вступників на навчання затверджені наказом Міністерства освіти і науки України від 15.03.2023 № 276, Правилами прийому до Національної академії Служби безпеки України у 2023 році (Схвалені Вченою радою Національної академії Служби безпеки України 27 квітня 2023 року Протокол №5).

Програму вступної усної індивідуальної співбесіди (далі — співбесіди) розроблено з урахуванням змісту освітньо-професійної програми «Інформаційне право» підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 081 Право, положень Закону України «Про вищу освіту». Зміст програми відповідає програмі предметного тесту з права та міжнародного права, затвердженої Наказом Міністерства освіти і науки України від 03.02.22 року № 107.

Програма співбесіди охоплює систему юридичних дисциплін фахової підготовки юриста освітнього ступеня (рівня) бакалавра та передбачає перевірку здатності до опанування навчальної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти на основі здобутих раніше компетентностей.

Зміст програми включає питання з освітніх компонентів: «Конституційне право», «Кримінальне право», «Кримінальне процесуальне право», «Цивільне право», «Цивільне процесуальне право», «Адміністративне право», «Адміністративне судочинство» що дає можливість оцінити загальний рівень підготовки здобувачів вищої освіти до навчання за спеціальністю 081 Право за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

2. Вимоги до компетентностей абітурієнтів

Вступна усна індивідуальна співбесіда до магістратури за спеціальністю 081 Право - це перевірка знань, навичок і вмінь здобувачів вищої освіти, які забезпечують подальше формування компетентностей, необхідних для застосування в професійній діяльності теоретичних та прикладних знань в галузі права, проведення самостійного наукового дослідження з актуальних питань права, а також критичного осмислення проблем у різних галузях права.

Вступник під час співбесіди повинен продемонструвати:

- знання понятійно-категоріального апарату конституційного права, адміністративного права, адміністративного судочинства, кримінального права, кримінального процесуального права, цивільного права, цивільного процесуального права;
- здатність розуміти та інтерпретувати теоретичні й нормативно-правові положення конституційного права, адміністративного права, адміністративного судочинства, кримінального права, кримінального процесуального права, цивільного права, цивільного процесуального права;
- уміння кваліфікувати правопорушення, виявлення припинення та

розкриття яких віднесено до компетенції органів державної безпеки, визначати юридичну відповідальність за їх вчинення;

- уміння розв'язувати складні спеціалізованих задачі і практичні проблеми у сфері професійної діяльності або навчання, які потребують застосування концептуальних наукових та практичних знань в галузі права;
- здатність структуровано й аргументовано доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення з питань права;
- уміння збирати, інтерпретувати та застосовувати інформацію з навчальних та законодавчих джерел.

3. Програма фахового іспиту (індивідуальної усної співбесіди) з права

Блок 1. КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Поняття Конституції як основного закону держави. Конституція як найважливіший юридичний акт і політичний документ. Риси та юридичні властивості конституції.

Поняття, сутність і загальні засади конституційного ладу України. Характеристика основних принципів конституційного ладу України, закріплених в Конституції України. Конституційний статус української мови як державної відповідно до статті 10 Конституції України.

Поняття та риси конституційних прав, свобод та обов'язків людини і громадянина. Характеристика громадянських та політичних прав, а також конституційних обов'язків, передбачених Конституцією України. Поняття та принципи громадянства України. Загальний статус та повноваження Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини.

Поняття виборчої системи. Основні виборчі системи, що використовуються в Україні відповідно до Виборчого кодексу України.

Конституційний склад, структура і повноваження Верховної Ради України. Конституційний-правовий статус народного депутата України.

Порядок обрання та вимоги до кандидата на пост Президента України. Повноваження Президента України. Підстави дострокового припинення повноважень Президента України.

Склад, порядок формування і повноваження Кабінету Міністрів України.

Конституційний статус Прокуратури України. Конституційні засади судочинства в Україні.

Конституційно-правовий статус Автономної Республіки Крим. Верховна Рада та Рада міністрів Автономної Республіки Крим.

Повноваження Конституційного Суду України.

Поняття та система місцевого самоврядування в Україні.

Блок 2. АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ. АДМІНІСТРАТИВНЕ СУДОЧИНСТВО В УКРАЇНІ.

Поняття адміністративного права. Предмет адміністративного права. Джерела адміністративного права. Принципи адміністративного права. Співвідношення адміністративного права з іншими галузями права.

Поняття, ознаки та система суб'єктів публічного адміністрування.

Громадські об'єднання як суб'єкти адміністративного права. Система, види та класифікація органів виконавчої влади.

Поняття та форми публічного адміністрування. Поняття, ознаки та види актів публічного адміністрування. Нормативний та адміністративний акти як інструменти публічного адміністрування.

Поняття, ознаки та види адміністративних послуг. Суб'єкти та порядок надання адміністративних послуг.

Поняття та сутність публічної служби, її види. Порядок вступу, проходження та припинення державної служби. Запобігання корупційним проявам у публічній службі.

Поняття і основні риси адміністративної відповідальності. Поняття та склад адміністративного правопорушення. Види адміністративних стягнень та загальні правила їх накладення.

Поняття та сутність провадження у справах про адміністративні правопорушення. Характеристика стадій провадження у справах про адміністративні правопорушення. Порядок оскарження постанови по справі про адміністративне правопорушення.

Поняття, принципи та система адміністративного процесуального права України. Джерела адміністративного процесуального права. Завдання адміністративного судочинства України.

Поняття та ознаки адміністративно-правової справи. Механізм розв'язання адміністративно-правових спорів.

Поняття та особливості адміністративного процесу. Структура адміністративного процесу. Адміністративні провадження та їх види. Стадії адміністративних проваджень. Адміністративні процедури. Адміністративна юрисдикція. Адміністративна юстиція (судочинство). Порядок формування та система адміністративних судів в Україні. Роль Верховного Суду у механізмі забезпечення правосуддя в адміністративних справах.

Поняття, критерії та види підвідомчості справ адміністративної юрисдикції. Поняття і види підсудності адміністративних справ.

Поняття процесуальних строків та їх значення в адміністративному процесі. Види процесуальних строків та їх характеристика. Поняття заходів процесуального примусу. Види заходів процесуального примусу та їх характеристика.

Поняття та види учасників судового адміністративного процесу. Сторони в судовому адміністративному процесі, їх процесуальні права та обов'язки. Процесуальний статус інших учасників судового процесу (помічника судді, секретаря судового засідання, судового розпорядника, свідка, експерта, перекладача).

Поняття і значення стадії судового розгляду в адміністративній справі. Мета та порядок проведення попереднього судового засідання. Врегулювання спору за участю судді: підстави, порядок, строк. Судовий розгляд справи у судовому засіданні. Порядок ухвалення судових рішень.

Блок 3. ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Поняття та предмет цивільного права як галузі права. Принципи цивільного права. Система цивільного права. Джерела цивільного права

України. Цивільне законодавство України: поняття та структура. Договір як джерело цивільного права. Звичай як джерело цивільного права. Звичаї ділового обороту. Міжнародні договори як джерела цивільного права. Поняття та елементи цивільних правовідносин. Класифікація цивільних правовідносин. Підстави виникнення, зміни та припинення цивільних правовідносин.

Фізичні особи як суб'єкти цивільних правовідносин. Поняття фізичної особи Цивільна правоздатність фізичної особи. Цивільна дієздатність фізичної особи: поняття, види. Обмеження цивільної дієздатності фізичної особи. Визнання фізичної особи недієздатною. Визнання фізичної особи безвісно відсутньою. Оголошення фізичної особи померлою. Опіка та піклування над фізичною особою.

Поняття та ознаки юридичної особи. Види та організаційно-правові форми юридичних осіб. Порядок створення юридичної особи. Установчі документи юридичних осіб. Правосуб'єктність юридичної особи та порядок її реалізації. Припинення юридичної особи. Підприємницькі товариства: поняття та види. Непідприємницькі товариства: поняття та види.

Поняття об'єктів цивільних прав та їх оборотоздатність. Речі як об'єкти цивільних прав: поняття, класифікація. Гроші як об'єкти цивільних прав. Валютні цінності. Майно, майнові права. Підприємство як єдиний майновий комплекс. Інформація як об'єкт цивільних правовідносин. Цінні папери як об'єкти цивільних прав Нематеріальні блага як об'єкти цивільних прав.

Поняття та види правочинів. Умови чинності правочину. Форма правочину та правові наслідки її недодержання. Недійсні правочини, їх юридична природа та види. Загальні правові наслідки недійсності правочину. Правові наслідки недійсності окремих частин правочину. Правові наслідки вчинення недійсних правочинів. Поняття та підстави представництва. Строки та терміни в цивільному праві. Позовна давність.

Особисті немайнові права фізичної особи. Поняття та зміст особистого немайнового права. Види особистих немайнових прав. Захист особистих немайнових прав.

Поняття та зміст права власності. Об'єкти та суб'єкти права власності. Здійснення права власності. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна. Підстави набуття та припинення права власності. Реквізиція. Конфіскація. Право спільної власності: види та умови реалізації. Захист права власності. Віндикаційний та негаторний позови. Визнання права власності. Речові права на чуже майно.

Поняття права інтелектуальної власності. Об'єкти та суб'єкти права інтелектуальної власності. Підстави виникнення (набуття) та зміст права інтелектуальної власності. Захист права інтелектуальної власності. Авторське право та суміжні права. Право інтелектуальної власності на винахід, корисну модель, промисловий зразок. Право інтелектуальної власності на комерційне найменування, торговельну марку

Поняття зобов'язання та підстави його виникнення. Сторони та треті особи у зобов'язанні. Заміна сторін у зобов'язанні. Виконання зобов'язання. Способи забезпечення виконання зобов'язання. Довірча власність: поняття, об'єкт, підстави виникнення і припинення. Припинення зобов'язання. Порушення зобов'язання. Цивільно-правова відповідальність: види, форми та умови настання. Підстави звільнення від цивільно-правової відповідальності.

Поняття та види договору. Зміст договору. Укладення, зміна або розірвання договору. Договори з відчуження майна: види, цивільно-правова характеристика, істотні умови. Договори з передачі майна у користування: види, цивільно-правова характеристика, істотні умови. Договори з виконання робіт: види, цивільно-правова характеристика, істотні умови. Поняття та юридична характеристика договору про надання послуг. Договори в сфері надання транспортних послуг. Договір страхування. Договір доручення. Договір комісії. Договір позики. Кредитний договір. Договір банківського вкладу. Договір банківського рахунка. Договір комерційної концесії. Договір про спільну діяльність.

Поняття та види недоговірних зобов'язань. Публічна обіцянка винагороди без оголошення конкурсу. Публічна обіцянка нагороди за результатами конкурсу. Набуття, збереження майна без достатньої правової підстави. Загальні підстави відповідальності за завдану майнову шкоду. Підстави відповідальності з завдану моральну шкоду

Поняття спадкування. Підстави спадкування. Спадщина, її склад. Час і місце відкриття спадщини. Право на спадкування. Усунення від права на спадкування. Право на обов'язкову частку в спадщині. Поняття заповіту. Види заповітів. Форма заповіту. Посвідчення заповіту. Право на заповіт. Зміст заповіту. Заповідальний відказ. Покладення на спадкоємця інших обов'язків. Черговість спадкування за законом. Здійснення права на спадкування. Виконання заповіту. Оформлення права на спадщину. Прийняття спадщини. Відумерлість спадщини. Спадковий договір.

Блок 4. ЦИВІЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Поняття та завдання цивільного судочинства. Види та стадії цивільного судочинства. Основні засади цивільного судочинства. Суд як суб'єкт цивільних процесуальних правовідносин. Визначення складу суду. Поняття та види цивільної юрисдикції. Учасники судового процесу. Склад учасників справи у справах позовного провадження: їх права та обов'язки. Сторони в цивільному процесі. Поняття й види представництва в судовому процесі. Процесуальний статус інших учасників судового процесу: їх права та обов'язки. Розгляд цивільних справ у порядку позовного провадження. Відкриття провадження у справі. Реквізити позовної заяви. Сплата судового збору. Інформування учасників справи. Подання доказів. Види засобів доказування. Процесуальні дії на стадії підготовчого провадження. Забезпечення доказів. Забезпечення позову. Засоби захисту відповідача від пред'явленого до нього позову. Порядок

призначення та проведення врегулювання спору за участю судді. Відмова позивача від позову, визнання позову відповідачем. Мирова угода сторін. Заходи процесуального примусу. Спрошене позовне провадження. Заочний розгляд справи. Розгляд справ у порядку окремого та наказного провадження. Перегляд судових рішень у цивільних справах. Суд в процесі виконання судових рішень. Негайне виконання судових рішень. Звернення судових рішень до виконання.

Блок 5. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Загальні засади кримінального права України. Поняття, ознаки та види (за ступенем тяжкості) кримінальних правопорушень за кримінальним правом України. Склад кримінального правопорушення. Стадії кримінального правопорушення. Співучасть у кримінальному правопорушенні за КК України. Причетність до кримінального правопорушення. Множинність кримінальних правопорушень. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння. Заходи кримінально-правового характеру: загальні положення. Звільнення від кримінальної відповідальності. Покарання та його види. Призначення покарання. Звільнення від покарання та його відбування. Судимість. Примусові заходи медичного характеру, примусове лікування, примусові заходи виховного характеру. Спеціальна конфіскація. Заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.

Основні різновиди норм та наскрізні юридичні поняття і юридичні конструкції Особливої частини КК України. Злочини проти основ національної безпеки України. Кримінальні правопорушення проти особи. Кримінальні правопорушення проти виборчих, трудових та інших особистих прав і свобод людини та громадянина. Кримінальні правопорушення проти власності. Кримінальні правопорушення проти громадської безпеки. Кримінальні правопорушення проти безпеки руху та експлуатації транспорту. Кримінальні правопорушення проти громадського порядку та моральності. Кримінальні правопорушення у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші кримінальні правопорушення проти здоров'я населення. Кримінальні правопорушення проти авторитету органів державної влади, органів місцевого самоврядування та об'єднань громадян. Кримінальні правопорушення у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг. Кримінальні правопорушення у сфері охорони державної таємниці, недоторканності державних кордонів, забезпечення призову та мобілізації. Кримінальні правопорушення проти миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку.

Блок 6. КРИМІНАЛЬНЕ ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

Поняття кримінального провадження. Завдання та призначення кримінального провадження. Поняття та система стадії кримінального провадження. Поняття та значення належної правової процедури у кримінальному провадженні. Диференціація кримінальної процесуальної форми

та її види.

Поняття, класифікація та значення засад кримінального провадження. Загальноправові засади кримінального провадження. Міжгалузеві засади кримінального провадження. Спеціальні (галузеві) засади кримінального провадження.

Поняття та види кримінальних процесуальних функцій. Функція обвинувачення та функція захисту у кримінальному провадженні. Функція правосуддя та функція судового контролю у кримінальному провадженні.

Поняття та класифікація суб'єктів кримінальної процесуальної діяльності. Суд у кримінальному провадженні. Законний склад суду. Процесуальний статус судді, слідчого судді, присяжного. Характеристика процесуального статусу сторони обвинувачення. Система органів досудового розслідування. Процесуальний статус слідчого, детектива та дізнавача. Процесуальний статус прокурора. Процесуальний статус потерпілого. Характеристика процесуального статусу сторони захисту. Процесуальний статус підозрюваного, обвинуваченого, засудженого та виправданого. Права і обов'язки захисника у кримінальному провадженні. Порядок залучення захисника. Обов'язкова участь захисника. Характеристика процесуального статусу інших учасників кримінального провадження. Заявник та викривач у кримінальному провадженні. Процесуальний статус свідка. Особи, які не можуть бути допитані як свідок. Процесуальний статус експерта, спеціаліста та перекладача. Процесуальний статус представників та законних представників у кримінальному провадженні. Цивільний позивач та цивільний відповідач як суб'єкти кримінальної процесуальної діяльності.

Поняття та правові ознаки доказів. Поняття та значення допустимості й недопустимості доказів. Підстави та порядок визнання доказів недопустимими. Поняття та значення належності доказів. Поняття достатності доказів. Поняття та структура кримінального процесуального доказування. Способи збирання та перевірки доказів. Оцінка доказів слідчим, прокурором, слідчим суддею, судом. Предмет та межі доказування. Суб'єкти доказування.

Поняття, види та загальні правила застосування заходів забезпечення кримінального провадження. Поняття, види та підстави застосування запобіжних заходів. Поняття, види та порядок затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. Підстави та порядок затримання особи за ухвалою слідчого судді, суду. Підстави та порядок здійснення приводу та виклику. Підстави, порядок та правові наслідки тимчасового вилучення майна та арешту майна. Підстави та порядок тимчасового доступу до речей і документів та тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом. Підстави та порядок відсторонення від посади. Накладення грошового стягнення у кримінальному провадженні.

Характеристика загальних положень досудового розслідування. Початок досудового розслідування: поняття, підстави та значення. Поняття, види та значення підслідності. Строки досудового розслідування. Правила виділення та об'єднання матеріалів досудового розслідування. Ознайомлення з матеріалами досудового розслідування до його завершення та недопустимість розголошення

відомостей досудового розслідування.

Поняття, система та значення слідчих (розшукових) дій і негласних слідчих (розшукових) дій у кримінальному провадженні. Види слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх проведення. Загальні вимоги до проведення слідчих (розшукових) дій. Підстави та порядок проникнення до житла чи іншого володіння особи для проведення слідчих (розшукових) дій. Види негласних слідчих (розшукових) дій та процесуальний порядок їх проведення. Характеристика загальних положень про негласні слідчі (розшукові) дії.

Поняття та значення підозри у кримінальному провадженні. Підстави та порядок повідомлення про підозру. Особливості повідомлення про підозру окремій категорії осіб.

Форми закінчення досудового розслідування. Підстави та порядок закриття кримінального провадження слідчим, прокурором. Порядок звільнення особи від кримінальної відповідальності. Порядок звернення до суду з обвинувальним актом, клопотанням про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру. Порядок відкриття матеріалів кримінального провадження.

Характеристика провадження у суді першої інстанції. Загальні положення судового розгляду. Процедура судового розгляду.

Види особливих порядків кримінального провадження. Кримінальне провадження на підставі угод. Кримінальне провадження в формі приватного обвинувачення. Кримінальне провадження щодо окремої категорії осіб. Кримінальне провадження щодо неповнолітніх. Кримінальне провадження щодо застосування примусових заходів медичного характеру. Кримінальне провадження, яке містить відомості, що становлять державну таємницю. Кримінальне провадження на території дипломатичних представництв, консульських установ України, на повітряному, морському чи річковому судні, що перебуває за межами України під прапором чи з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованому в Україні. Особливий режим досудового розслідування, судового розгляду в умовах воєнного стану.

4. Структура співбесіди та критерії оцінювання

Фаховий іспит у формі індивідуальної усної співбесіди за спеціальністю 081 Право має комплексний характер та включає питання з конституційного права, цивільного права, адміністративного права та адміністративного судочинства, кримінального права, кримінального процесуального права, цивільного процесуального права.

В білеті зазначається 6 питань. Час підготовки - 40 хв. Вступникам під час іспиту забороняється користуватись мобільними телефонами (планшетами), іншими електронними засобами (крім тих що забезпечують зв'язок із комісією), навчальними, літературними джерелами та будь-якими іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії НА СБ України.

У випадку використання вступником під час іспиту сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки), вступник відсторонюється від участі у

випробуваннях, його відповідь не оцінюється, про що складається відповідний акт.

Вступний іспит та консультація проводиться за допомогою on line платформи ZOOM з подальшим відеозаписом.

Максимальна кількість балів, яку набирає вступник, правильно відповівши на всі питання — 200.

Критеріями оцінювання теоретичних питань є: 1) правильність, повнота та системність висвітлення питання; 2) аргументованість теоретичних положень, підтвердження їх нормативно-правовими положеннями; 3) володіння понятійним апаратом.

За відповідь на одне питання вступник може отримати від 0 до 23 тестових балів з Конституційного права, Кримінального процесуального права, Цивільного процесуального права, Адміністративного права та з Адміністративного судочинства, від 0 до 24 тестових балів з Цивільного права та Кримінального права:

23 (24)*-18 балів ставиться, якщо вступник правильно, системно, послідовно, грамотно і логічно дає повну відповідь на питання, переконливо аргументує відповіді, демонструє знання чинного законодавства та практики його застосування;

17-12 бали ставиться, якщо вступник правильно використовує теоретичні положення і володіє необхідними навичками по узагальненню та систематизації відповіді, проте допускає незначні помилки і погрішності;

11-6 бали ставиться, якщо вступник викладає тільки основний матеріал, але не окреслює необхідні деталі, допускає неточні формулювання понять, відповідає неповно й не аргументовано, неточно або неправильно тлумачить окремі правові норми;

5-1 бали ставиться, якщо вступник не виклав значної частини програмного матеріалу або допустив грубі помилки під час відповіді, володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину необхідного теоретичного матеріалу;

0 балів ставиться якщо вступник не відповів на питання.

Загальна максимальна кількість тестових балів складає 140. Переведення тестових балів до шкали 100-200 відбувається відповідно до таблиці з пункту 17 додатку 5 до Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2023 році, затвердженому наказом Міністерства освіти і науки України від 15.03.2023 року № 276:

Таблиця переведення тестових балів предметних тестів ЄФВВ до шкали 100-200

Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200	Тестовий бал	Бал за шкалою 100-200
35	100	71	148	106	183
36	101	72	149	107	183,5

*24 тестових бала максимум для Цивільного права та Кримінального права

37	102	73	150	108	184
38	103	74	151	109	184,5
39	104	75	152	110	185
40	105	76	153	111	185,5
41	106	77	154	112	186
42	107	78	155	113	186,5
43	108	79	156	114	187
44	109	80	157	115	187,5
45	110	81	158	116	188
46	111	82	159	117	188,5
47	112	83	160	118	189
48	113,5	84	161	119	189,5
49	115	85	162	120	190
50	116,5	86	163	121	190,5
51	118	87	164	122	191
52	119,5	88	165	123	191,5
53	121	89	166	124	192
54	122,5	90	167	125	192,5
55	124	91	168	126	193
56	125,5	92	169	127	193,5
57	127	93	170	128	194
58	128,5	94	171	129	194,5
59	130	95	172	130	195
60	131,5	96	173	131	195,5
61	133	97	174	132	196
62	134,5	98	175	133	196,5
63	136	99	176	134	197
64	137,5	100	177	135	197,5
65	139	101	178	136	198
66	140,5	102	179	137	198,5
67	142	103	180	138	199
68	143,5	104	181	139	199,5
69	145	105	182	140	200
70	146,5				